

se odpoveduje možnosti, odposlati k takim prireditvam odposlanca in nadzirati dogodke na teh shodih. Samo takšno nadzorstvo bi pa omogočilo zahtevano jamstvo, da se dotična določila tudi izpolnjujejo. Protizakonita dejanja, storjena na takih omejenih shodih, se kaznujejo po občnih določilih kaz. zakona, oziroma po policijskih kazenskih predpisih, ako tvorijo kazenski učin. Po tem tudi ne more predstava igre na shodu, omejenem na povabljenе goste, katero prepove oblastvo, izvršujoče gledališko oceno, ne glede na morebitno kazen od strani upravnega oblastva, utemeljiti odgovornosti po shodnem pravu. Samo mimogrede naj se omeni, da o prekršitvi proti določilom §-a 6. sh. pr. ne more biti govora, ker ta del zakona samo ugotavlja pravico prepovedi za oblastvo, ne urejuje pa postopanja strank.

Zatorej je bilo ničnostni od c. kr. generalne prokurature po § 33 kaz. pr. r. vloženi pritožbi v obrambo zakona po § 292 in 479 k. pr. r. ugoditi in izreči, kakor je v sodbi povedano.

B. Romih.

Iz upravne prakse.

Kranjski lovski zakon in takozvane pridržane lovske pravice.

Posestniki nekaterih vasi v občini Št. Peter na Krasu so imeli svojčas v gozdovih postojnske državne domene razne služnostne pravice. Državna domena je leta 1861. odkupila te služnostne pravice povodom odkupa in uredbe zemljiških bremen. Prepustila je upravičencem v last del svojih gozdov, a na svetu, ki ga je odstopila, si je pri tej priliki pridržala lovsko pravico. Dotično, z upravičenci sklenjeno poravnavo je deželna komisija za odkup in uredbo zemljiških bremen v Ljubljani, potrdila s sklepom z dne 1. maja 1861 št. 990. — Svet, ki ga je prepustila domena, je bil nato z razdelilnim sklepom z dne 9. jan. 1863 št. 3622 razdeljen med posamezne upravičence.

Po tej razdelitvi je ostalo domeni v občini Št. Peter lastnega sveta še približno 970 oralov. Na svojem svetu in na zemljiščih, ki jih je prepustila v last upravičencem, je domena sama uživala lovsko pravico. Pridržek lovske pravice se ni vpisal

v zemljiško knjigo. Finančna prokuratura v Ljubljani je sicer leta 1907 vložila kot zastopnica državne domene napram tedanjim posestnikom prošnjo, da se lovska pravica vknjiži, vendar je deželno sodišče v Ljubljani vsled rekurza prizadetih posestnikov dotično zahtevo zavrnilo. Zavrnitev je najvišje sodišče potrdilo. (Glej Slovenski Pravniki, letnik 1907, stran 361. in sl.)

Leta 1905. so prizadeti posestniki pri okrajnem glavarstvu v Postojni sprožili zahtevo, da se lovska pravica, ki si jo je svoj čas pridržala domena, prekliče in da se odda lov na dotičnem svetu za-se v najem in izkupilo porazdeli med zemljiške lastnike.

Okr. glavarstvo v Postojni je to zahtevo zavrnilo z odlokom z dne 1. septembra 1907 št. 1542. V razlogih navaja, da je pridržek lovske pravice po Najvišjem odloku z dne 30. marca 1859 dopusten in da se zbok tega državni domeni ne more zabraniti samostojnega izvrševanja lovske pravice na predmetnih zemljiščih, ker so dani tudi vsi pogoji, ki jih v tem oziru predpisuje § 5. ces. patenta z dne 7. marca 1849 drž. zak. št. 154.

Proti temu odloku so vložili posestniki pritožbo na deželno vlado v Ljubljani. — V svoji pritožbi navajajo med drugim:

a) Najvišjega odločila z dne 30. marca 1859 ni smatrati pravoveljavnini, ker ni bilo razglašeno po predpisih §-a 2. ces. patenta z dne 4. marca 1849, drž. zak. št. 153, in §-a 1. cesarskega patenta z dne 27. decembra 1852, drž. zak. št. 260.

b) § 1. lovskega patenta z dne 7. marca 1849, drž. zak. št. 154, ki odpravlja lovske pravice na tujem zemljišču, ima vzlic pod točko a) omenjenemu Najvišjemu odločilu polno veljavo.

c) poravnava z dne 1. maja 1861, str. 990, ki jo je sklenila državna domena s tedanjimi upravičenci, je neveljavna, ker nasprotuje tozadevnim določilom lovskega patenta.

d) posamezni ekvivalentni gozdovi ne obsegajo 200 oral, in je radi tega lastni lov v teh gozdovih nedopusten.

To pritožbo je c. kr. deželna vlada zavrnila z razpisom z dne 1. junija 1911 št. 24.873 iz razlogov:

Glasom poravnave, potrjene od deželne komisije za odkup in uredbo zemljiških bremen, je državna domena prepustila v last upravičencem kot ekvivalent za njihove služnostne pravice ves gozdni kompleks na Osojnici in v Hrastju, ter pridržala

za-se samo 970 oral gozda in pa lovsko pravico v gozdovih, ki so jih prejeli upravičenci.

Najvišje odločilo z dne 30. marca 1859 daje posestnikom pravico, da si za večne čase pridrže lovsko pravico na svetu, ki ga odstopijo upravičencem v svrhu odkupa zemljiških bremen, ako imajo po § 5. lovskega patenta pravico izvrševati lov na svojem ozemlju, ki so od njega prepustili posamezne dele upravičencem. Citirano Najvišje odločilo ima v mislih poravnave, kakršna je poravnava, sklenjena med državno domeno in upravičenci iz občine Št. Peter.

Najvišja odločila so za upravna oblastva neizpodbojna.

Upravna oblastva tudi niso pristojna pretresovati poravnave, ki jih je odobrila kompetentna deželna komisija za odkup in uredbo zemljiških bremen, ker imajo take poravnave po § 38. cesarskega patenta z dne 5. julija 1853, drž. zak. št. 130 pravno moč, kakor sodne odločbe.

Po omenjeni pogodbi je bila torej lovsko pravica definitivno ločena od predmetnih zemljišč.

Dejstvo, da posamezni ekvivalentni gozdovi ne obsegajo 200 oral, ne more ovirati pravnega obstoja pridržanih lovskih pravic, ker je nesporno in nepobitno dokazano, da ima državna domena po §-u 5. lovskega patenta lovsko pravico na svetu, ki je od njega odstopila posamezne dele takratnim upravičencem. —

Razsodbo deželne vlade je potrdilo poljedelsko ministristvo z razpisom z dne 5. decembra 1911 št. 37.334 v celem obsegu.

Tozadevno pritožbo je c. kr. upravno sodišče zavrnilo z razsodbo z dne 14. decembra 1912 št. 11.302 kot neutemeljeno. (Budwinski št. 9276 (A) ex 1912.)

Zavrnitev utemeljuje upravno sodišče tako-le:

Uvodoma se sklicuje upravno sodišče na zgoraj navedeno besedilo Najvišjega odločila z dne 30. marca 1859, potem pa izvaja:

Ker je poravnava, ki jo je sklenila državna domena s takratnimi upravičenci, odobrila deželna komisija za odkup in uredbo zemljiških bremen, je zadobila ta poravnava pravno veljavo, kakršno imajo sodne poravnave.

Vprašanje, komu gre lovska pravica v gozdovih, ki jih je odstopila domena upravičencem, vsled tega sedaj ne more biti več predmet pretresanja in razsojanja; to vprašanje je že s sklepom deželne komisije za odkup in uredbo zemljiških bremen z dne 1. majnika 1861 (§ 38. patenta dne 5. julija 1853) pravno-močno rešeno. Iz istega razloga se upravno sodišče tudi ne more baviti z nadaljnim ugovorom, da predmetna poravnava sploh ni obvezna, ker baje niso bili zastopniki, ki so poravnavo sklenili, pravnoveljavno pooblašeni.

Vzlic pridržku lovske pravice pa tudi v predmetnem slučaju ni izključena uporaba predpisov, ki urejajo izvrševanje lova; ti predpisi (o pravici lastnega lova in o izvrševanju lova po občinah) veljajo tudi za pridržane lovske pravice.

Pritožniki ugovarjajo, da posamezni gozdovi, ki so bili povodom odkupa služnostnih pravic izročeni upravičencem, za-se nimajo takšnega obsega, kakršnega je treba, da se sme v njih izvrševati lastni lov (115 *ha* po § 5. cesarskega patenta z dne 7. marca 1849).

Radi tega dejstva nikakor ne more biti nezakonita izpodbijana odločba. Posledica sedaj ne več izpodbojnega, od pristojnega oblastva potrjenega pridržka lovske pravice je ta, da prihaja po lovskem pravu glede vseh vprašanj o izvrševanju lova sedaj v poštev samo po pridržku upravičeni, ne pa zemljiški lastnik, ki je dobil lastninsko pravico, toda brez pravice lova, ki jo sicer vsebuje lastninska pravica.

Določilo lovskega patenta, da je lastno izvrševanje lova na zvezanih zemljiških celotah dovoljeno le, ako imajo gozdovi določen obseg, ima svoj izvor v lovsko- in narodnogospodarskih ozirih; ne dotika pa se vprašanja, kako in na kateri pravni podlagi je postal posameznik lastnik lovskih pravic.

Glede izvrševanja lovske pravice, ki ni več neposredno zvezana z zemljiško lastnino, ki pa vendar obstoja pravno (kot lovski pridržek), se more uporabljati določilo §-a 5. lovskega patenta samo analogno. Ker je nesporno, da so predmetna zemljišča upravičencev zvezana z gozdovi postojnske domene, ki obsegajo 970 oral, je bilo oblastvo upravičeno zavrniti predmetno zahtevo pritožnikov.

Dr. B. Senekovič.

